

מיונו של כוח-האדם בצבא-המיליציה השויצרי

למשל, הנמכת גילה-ההתייבות עשויה להגדיל את אחוז אלה אשר שירותם ידחה מטעמי פיגור בהתבגרות. מאידך יכולה להיות השפעה הפוכה לגורמים שבאקלים ובגזע — המשפיעים על התבגרות מוקדמת יותר. במקומות בהם קיימים תנאים מיוחדים הגורמים לריבוי המקרים של התפתחות גופנית מופרזת — יש להביא בחשבון את האפשרויות לשיפור פגמי הבריאות של הטיירונים במשך זמן קצוב: מבחינת ההתפתחות הגורפנית או מבחינת ליקויי-הבריאות אפשר להכשיר אנשים אלה במסגרת הצבא עצמו במרכזי הכשרה מיוחדים — כפי שהונהג בצבא הבריטי ערב מלחמת העולם השנייה, — נסיון שנתן תוצאות חיוביות מאוד תוך ששה חדשים לגבי הגובה, המשקל, חוסן הגוף, כושר הראיה ובריאות השיניים וכו'. מובן, כי ליקויי בריאות מיוחדים בקרב האוכלוסיה עלולים לשנות את הרכב האחוזים שבחלוקת המתייצבים. גם היחס בין מספר הלידות למספר האוכלוסיה ישפיע על האחוז הכולל של חייבי התייבות שבתוך אוכלוסית הארץ.

זאת ועוד: אין לעשות כאן „חשבונות פשוטים“: אי אפשר, למשל, לצרף עשורים קבוצות גיל שנתיות („שנתונים“) שבין 20—40, רק על-סמך מספר המתייצבים בני 20—19 בכל אחת מן השנים, ולראות בסיכום שיתקבל את הסך-הכל של „כוח האדם היעיל שבגיל בין 20—40“ שבמדינה. הנקל להבין, כי עם עליית הגיל פוחתים הן המספר הכולל של אנשי כל „שנתון“, והן אחוז המוכשרים לשירות פעיל שבהם¹.

הנאמר כאן מתייחס רק לגבי הגברים שבתוך האוכלוסיה. הפעלת נשים בתפקידים צבאיים, וביחוד בתפקידי-העזר, עשויה לשנות את המיון של המתייצבים הגברים, להעלות את אחוז חייבי השרות הפעיל, ולהביא לזיכורו של הצבא על סוגים מסויימים של גברים בשרות-עזר.

הסוגיה כולה — רק גרמז עליה כאן, ועוד יהיה צורך לשוב ולהעלותה בפני קוראי „מערכות“.

(1) לעומת זאת גדל אחוז המומחים, החינויים לקיום מפעלים משקיים וטכניים שונים, הפטורים משירות.

הנתונים על חיול ועל כוח-האדם בצבאה המיליציוני של שוויצריה אפשר לראותם כממוצע המתקבל על הדעת לגבי כל עם בעל הרכב אוכלוסיים ורמת בריאות תקינים (לפי מושגי העמים האירופיים), אשר בימי-שלום ינסה לנהוג לפי עיקרון שירות-הצבא המיליציוני, ובימות-מלחמה — לפי העיקרון של גיוס כולל ככל האפשר. והנה כמה מספרים ואחוזים מחכמים, בשטח של התייבות הטיירונים ותוצאות מיונם. בסוף שנות השלושים, — היינו, ערב הפסקת קיומו המיליציוני של צבא-שוויצריה, עקב הגיוס הכללי עם פרוץ מלחמת-העולם — עלה מספרם של הצעירים בני 20—19 המתייצבים מדי שנה בשנה לשירות צבאי ל-32,000 איש לערך, מתוך אוכלוסיה שמנתה כ-4 מיליון נפש ב-1931 ו-4 מיליון ורבע ב-1941, — היינו כ-4/5 אחוז מכלל האוכלוסיה התייבט מדי שנה לשירות צבאי. לאחר בדיקות-המיון, סויגו 32,000 חייבי התייבות אלה כדלקמן:

24,000 — היינו כ-3/4 מכלל המתייצבים, או 3/5 אחוז מכל האוכלוסיה — נמצאו ראויים לשרות כטיירוני הצבא המיליציוני.

2500 — שירותם נדחה לשנות-שנתיים מחמת פיגור בהתפתחות (גבול המכסימום לדחיות הוא עד ארבע שנים).

4000 — חויבו „בשירות-עזר“, את אלה אין מפעילים ביחידה לוחמת או שירות פעיל. הם מועסקים בשרות הג"א ובשורת תפקידי עזר בעורף, (יחד עם אנשים מקבוצות-גיל גבוהות, מבני 60—48) כדי לחסוך בכוח-האדם המוכשר לשרות פעיל.

1500 נמצאו בלתי מתאימים לכל שירות שהוא. אותם המחויבים להימנות על שירות-העזר — והנקראים „לשירות מלא רק במצבים של גיוס כללי, וכן אלה שנמצאו בלתי מתאימים לכל שירות שהוא חייבים, בימי-שלום, גם ב„מס-צבא“ מיוחד, לשם השוואת המעמסה בינם לבין חייבי-השירות הפעיל, הנקראים מדי שנה לתקופת אימונים.

בכל מצב שהיה שונה מזה הקיים בשוויצריה עלולים כמוכן לחול שינויים בנתונים הנ"ל. כך,